

IV. 60, 61 Popis živých bytostí podle toho, zda je v nich čistota či nečistota.

VASIŠTHA pokračoval: Po stvoření se projevený svět stal nádobou naplněnou vodou, do níž živé bytosti vplouvají a z níž zase vyplouvají, a jsou jako provazem k ní připoutány svojí touhou žít. Živé bytosti, které se jako vlnky zrodily z oceánu neomezeného Vědomí, vstoupily do fyzického prostoru. Jakmile se rozvinuly prvky vzduch, oheň, voda a země, byly s nimi pevně spoutány. Tím se roztočilo kolo života a smrti.

Džívové sestoupí na zem jakoby po paprscích Měsíce a vejdou do rostlin a stromů. Stanou se jakoby plody těchto rostlin a zrají v paprscích Slunce. Poté jsou připraveni ke vtělení. I v nenarozených bytostech jsou skryty nehmotné představy a podmíněnosti myslí a při jejich narození se závoj, který je zakrýval, odhrne.

Některé z bytostí se rodí čisté a osvícené neboli *sáttvika*. Takové se již v předchozích životech odvrátily od lákadel smyslového potěšení. Jiné bytosti se zrodily, jen aby pokračovaly v koloběhu života a smrti, a jsou směsicí čistého, nečistého a temného. Některé se rodí čisté se slabou dávkou nečistoty, jsou ušlechtilých kvalit a oddané Pravdě, a takových, které jsou oproštěny od temnoty nevědomosti, je vskutku málo. Další bytosti jsou pohlceny temnotou nevědomosti a hlouposti a ti jsou jako skály a kopce.

Lidé, kteří jsou naplněni čistotou a je v nich jen trocha nečistoty, se nazývají *rádžasa sáttvika*. Ti jsou stále šťastní, osvícení, netruchlí ani si nezoufají. Jsou nesobečtí jako stromy a jako ony zakoušejí plody svých minulých činů, aniž by způsobovali vznik nových. Žijí bez tužeb, v klidu a míru sami se sebou a tento klid neopouštějí ani v nejhorších neštěstích. Na všechny lidi pohlízejí stejně a všechny milují. Neutápí se v oceánu utrpení.

Člověk by se měl všemi prostředky bránit před utonutím v oceánu utrpení a zkoumat podstatu sebe sama otázkou: „Kdo jsem a jak vznikla iluze projeveného světa?“ Člověk by se měl v těle vzdát egoismu a připoutanosti ke světu. Pak pochopí, že ať už tu nějaké objekty jsou nebo nejsou, prostor rozdělený není. Totéž Vědomí, které září ve Slunci, přebývá i v malém červu zalezlém do díry v zemi.